

18th ICOM-CC Triennial Conference „Linking Past and Future“

Kaisa-Piia Pedajas

Septembri alguses õnnestus tänu ICOM Eesti toetusele osaleda ühel konserveerimismaailma kokkutooval tippsündmusel ehk siis ICOM-CC (*International Council of Museums Committee for Conservation*) triennaalil Kopenhaagenis, mis sel aastal toimus juba 18. korda. Selle aastase konverentsi muutis veelgi erilisemaks tõsiasi, et ICOM-CC tähistab sel aastal ka oma 50. tegevusaastat ning aastapäeva sündmused olid ühendatud konverentsiprogrammiga. Juubeliaastale kohaselt oli selle aastase konverentsi teemaks „*Linking Past and Future*“, mis väljendus nii ettekannetes kui ka üleüldises ürituse ülesehituses. Avapäeva pidulikku õhkkonda suurendas ka äärmiselt prominentne seltskond, kuhu kuulusid nii Tema Majesteet Taani kuninganna, Taani valitsuseliikmed kui ka ICOM'i president ja ICOM-CC juhatus.

Viiepäevane konverents oli meeldivalt tiheda graafikuga ning kavasse oli planeeritud nii Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu konserveerimisalase komitee 21. töörühma tööd avavad ettekanded, tehnilised külaskäigud erinevatesse mälu- ja konserveerimisega tegelevatesse asutustesse ning institutsioonidesse kui ka komitee üldkogud ja aastapäevale pühendatud sõnavõtted. Et ICOM-CC on ICOM'i suurimaid rahvusvahelisi komiteesid, siis ei jäänud see märkamatuks ka triennaalil osalejate arvu osas – konserveerimishuvilisi oli ülemaailma kokkutulnud pea tuhande ligi. Eesti Kunstimuuseum oli sel korral esindatud kolmeliikmelisena – lisaks minule ka head kolleegid Hedi Kard ja Helen Volber.

Tulenevalt oma erialast osalesin peamiselt kaasaegse kunsti, maali ja polükroomia töögruppide sessioonidel. Arvestades, et töörühmade ettekanded toimusid paralleelselt ei olnud paratamatult võimalik kõigel osaleda. Nii jäid kahjuks kuulmata mitmed preventiivset konserveerimist puudutavad ettekanded. Samuti tuli valikuid teha ka eespool mainitud töörühmade töös. Valikute tegemisel rahustas teadmine, et õnneks on kõikide ettekannete artikliversioonid (samuti vaatmikud) koondatud ühte kokku, mida seekord ei antud enam välja raamatu kujul vaid konverentsi külastajasõbralikult mälupulgana.

Üpriski keeruline on välja tuua konkreetseid ettekandeid, arvestades, et huvipakkuvat toimus palju, kuid võib-olla mainiksin erinevatest töögruppidest paari ettekannet. Tomas Markevičius ja Nina Olsson kirjeldasid kontrollitavate soojustuhtivate nanomaterjalidest elastsete mattide kasutamist konserveerimises, mis ehk tulevikus jõuavad ka laiemalt kasutusse. Hetkel toimub töö veel prototüübi tasandil (<http://www.imatproject.eu/>). Polükroomia töögrupist jäid enim meelde Cybele Tom, kes algselt tundunud *case-study* polükroomse reljeefi ülemaalingute eemaldamisest esitas hoopis uudses võtmes, keskendudes vaatenurgale kuidas erinevad värvitoonid mõjutavad teose olemust ja mõju. Samuti Noëlle Streetoni ettekanne, mis dekodeeris Norra kirikutes paiknevate hiliskeskaegsete skulptuuride kahjustusi ning nende tekkepõhjuseid. Kaasaegse kunsti töögrupis esitati mitu põnevat ja praktilist plastikute konserveerimise ettekannet Julie Barteni ja Anna Laganà poolt. Meeldejäävaks oli ka Michele Baglioni ja Yvonne Shashoua ülevaade uute hüdrogeelide lahenduste kasutamisest, antud juhul küll tänavakunsti puhul, kuid miks mitte rakendatavana ka teiste materjalide ja objektide puhul. Teaduslike uuringute valdkonnast pani mõtlema taaskord Yvonne Shashoua esitlus uuringutest leidmaks naftabaasil konserveerimismaterjalidele jätkusuutlike alternatiive taimebaasil loodud biopolümeeride hulgas.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et viiepäevalise tiheda konverentsiprogrammi jooksul oli võimalik osa saada väga paljust põnevast ja inspireerivast ning tutvuda valdkonna uusimate suundade, ideede ja arengutega, millest nii mitmestki saab eeskuju võtta igapäeva töös.

Lisaks tööistele päevadele oli korraldajate poolt organiseeritud ka muljetavaldav õhtuste ürituste programm, tänu millele oli võimalik külastada nii mitmeidki linna kultuuriväärtusi. Õhtuste ürituste kulminatsiooniks võiks pidada pidulikult õhtusöögil esitusele tulnud ICOM-CC 50. juubeli puhul loodud laulu ühislaulmist.

Olen äärmiselt tänulik võimaluse eest triennaalil osaleda – võib öelda, et sellega täitus mitu pikaajalist soovi. Võimalus kuulata praeguseks mitmete konserveerimisfilosoofia tüvitekstide autori Salvador Muñoz Viñas'e loengut; külastada üht juhtivat kunstitehniliste uuringute keskust CATS koos Taani rahvusliku maaligalerii konserveerimisosakonnaga ning kohtuda inimeste ja valdkonna spetsialistidega, kellega siiani on õnnestunud vaid artiklite vahendusel tutvuda.